

KOROŠKI SLOVENEK

izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: 1 šiling.

Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25

Pozamezna številka 10 grošev.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Leto V.

Dunaj, 22. julija 1925.

Št. 29.

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Priključitvena razprava v beograjski narodni skupščini.

Poslanec Smodej je vprašal zunanjega ministra dr. Ninčiča, kako stališče zavzema vlada glede vprašanja priključitve Avstrije k Nemčiji in ali ima točen načrt za slučaj, da bi druge odločujoče države vendarle pristale na priključitev.

Zunanji minister dr. Ninčič je na seji narodne skupščine, dne 13. t. m. odgovarjal na vprašanja in povdarjal, da jugoslovanska vlada s paznim očesom motri vse dogodke, ki se vobče dogajajo v sosednih državah ter da se točno drži mirovne pogodbe. Avstrijska vlada je s protokolom šte. 1. o finančni obnovi v Ženevi podala svečano izjavo ter se z njo ponovno obvezala v okviru mirovne pogodbe, da ne bo zapravljala svoje neodvisnosti, ki bi posredno ali neposredno mogla ogroziti njen obstoj. Po verzajski mirovni pogodbi pa z druge strani Nemčija priznava in se obvezuje, da bo strogo spoštovala neodvisnost Avstrije v mejah, ki se določijo s pogodbo med Avstrijo in zavezniki. Nemčija priznava, da je neodvisnost Avstrije neodpravljiva. Potemtakem bi vsaka priključitev k Nemčiji, ki ne bi bila izpljana v smislu mirovnih pogodb in bi tudi južljala težko kršitev istih pogodb in bi tudi jugoslovanska vlada ne mogla ostati ravnodušna napram taki kršitvi. Stališče jugoslovanske vlade se strinja z vsemi prijateljskimi in zveznimi državami, ki smatrajo, da bi kršitev stanja, ustvarjanega z mirovnimi pogodbami, porušila ne samo dobre odnose, marveč tudi težko pridobljeni mir v Evropi.

Poslanec Smodej se z odgovorom ni zadovoljil in navajal, da so se bavili vsi srednje evropski parlamentari s tem vprašanjem. Vprašanje priključitve sicer ni več tako pereče, ker se bavita s položajem Avstrije gospodarska izvedenca Društva narodov, ali Avstrijci se poslužujejo te zahteve v agitacijske svrhe, da se ideja o priključitvi v prebivalstvu globoko usadi in da se v zunanjem svetu ustvari prepričanje, da je samostojno življenje Avstrije iz gospodarskih ozirov nemogoče. Poleg gospodarskih razmer je opisal g. poslanec tudi šolsko politiko Avstrije napram koroškim Slovencem in odločno zavrnil izvajanja Rameka v dunajskem parlamentu, katera je imenoval znani in stari avstrijski falzifikat dejanskega stanja. Niti ene slovenske šole nimajo koroški Slovenci. Zatrli so obe slovenski šoli, ki so jih imeli koroški Slovenci in ki so jih vzdrževali z zasebnimi prispevki. Utravistične šole, na katere se Ramek sklicuje, so pa le ime, dejansko so pa ponemčevalnice.

Končno je odločno nastopil proti brezvestni agitaciji alpskih Nemcev za odcepitev dravske doline. Ako agitirajo Avstrijci za priključitev Avstrije k Nemčiji, naj zavzamejo, da se ni na Koroškem vršil plebiscit med Nemčijo in Jugoslavijo. Zato bo v slučaju priključitve moral slovenski del Koroške pripasti Jugoslaviji. Zahtevati bi morali korekture na severni meji, v kolikor so utemeljene in upravičene iz nacionalnega stališča. Kakor poroča „Slovenec“ je med opisovanjem razmer med koroškimi Slovenci prirejela cela skupščina pristrane manifestacije koroškim Slovencem.

Kot zadnji je govoril dr. Trumbič, ki je razvil zgodovino plebiscita na Koroškem.

Zedinjenje Avstrije z Nemčijo je v nasprotju z mirovno pogodbo in služi le nemški propagandi. Ali če bi prišlo ob kaki priliki to vprašanje na dnevni red, morajo naši merodajni činitelji vprašanje južne Koroške takoj vzeti v pretres, ker imamo z narodnega stališča pravico na te kraje, in priti z zahtevo, da se ta del, ki ji po narodnosti pripada, vrne Jugoslaviji. Ti kraji so bili od svojega postanka popolnoma slovenski. Kar je na južnem Koroškem nemškega, je le posledica nemške propagande, katero je ščitil in gojil režim stare Avstrije. Dr. Trumbič pozivlja narodno skupščino in vlado, da v slučaju priključitve ponovno sproži vprašanje Koroške in je prepričan, da bo vlada našla s svojo zahtevo odmev v merodajnih krogih Evrope in končno vendar dosegla pravico do teh krajev.

Proučavanje.

Poročali smo v našem listu že, da sta pripela na Dunaj gospodarska strokovnjaka prof. Rist in izdatelj „Oekonomista“ Layton, ki morata po nalogu Društva narodov proučiti naš gospodarski položaj: ali je Avstrija zmožna življenja kot taka ali pa je potrebna gospodarska opora druge močnejše države. Finančna obnova Avstrije se je posrečila na škodo narodnega gospodarstva. Druga stopnja sanacije velja obnovi narodnega gospodarstva, ki grozi upropastiti finančno sanacijo. Zato je naša vlada zaprosila pri Društvu narodov za novo pomoč in obenem, da bi poslalo strokovnjake.

Avstrijski in evropski tisk se je začel takoj temeljito baviti s tem vprašanjem. Vsi listi so bili polni načrtov in predlogov in tudi naši diplomati so s svojimi izjavami vsiljevali evropski javnosti svoje nazore, poleg tega pa hoteli vplivati na potek proučavanja.

Strokovnjaka Rist in Layton sta pričela takoj z delom, ki je vsekakor veliko in odgovorno, ker bo na podlagi poročila uredilo Društvo narodov svoje postopanje napram Avstriji. V dobi par tednov morata natančno preštudirati kompliciran sestav našega gospodarskega življenja, kar ni lahko. Težavno in veliko delo bi bilo že tedaj, če bi šlo za gospodarsko zdravo državo, tem težje bo priti njima do jasnih sklepov v državi, ki je gospodarsko razorana in obubožana. Tega se strokovnjaka tudi docela zavedata in povdarjata, da je to delo več mesecev, a kljub odmerjenemu času upata, da bosta nalogo izvedla, ker ne bosta delala samo po enem načinu. Raznih metod se bosta posluževala, zahtevala bosta pismena poročila, drugič zopet ustmena in ne samo od uradnih oseb, temveč tudi od zasebnikov. Tudi vlada je obljubila, da njima pojde povsod na roko in generalni komisar dr. Zimmermann bo pomagal.

Zastopniki delavstva, trgovine in industrije so podali svoja poročila. Pritožujejo se nad veliko brezposelnostjo in da svojih proizvodov ne morejo prodati vsled previsoke carine nasledstvenih džv. Nasledstvene države naj bi zaščitne carine odpravile, da dobi industrija zopet svoje odjemalce. Razmerje s sosedji se bo na podlagi tega mogoče nekoliko razjasnilo, ali tako daleč gotovo ne pride, da bodo pustile sosedne države uničiti lastno industrijo na ljubo avstrijski. Skoro vsa večja podjetja bivše monarhije so bila združena na sedanjem avstrijskem ozemlju in služila potre-

bam cele vevlasti, dočim ima zadostiti sedaj samo potrebam $6\frac{1}{2}$ milijonske republike. Ne-katere vrste težke industrije v sedanjih razmerah sploh nimajo več pravice obstoja in ravno te dajejo največjo armado brezposelnih. Da vlada na delovnem trgu taka brezposelnost, je kriva tudi napačna razdelitev delovnih sil. Dočim je v industriji vse preveč delavcev, jih v kmetijstvu primanjkuje. Država se bo morala prilagoditi obstoječim razmeram. Tudi izseljevanje brezposelnosti ne bo ublažilo ali odpravilo.

Na izid proučavanja smo lahko radovedni, ker ne gre samo zato, ugotoviti, v kakem stanju se nahaja danes avstrijsko narodno gospodarstvo, temveč ugotoviti tudi vzroke, ki so v propad vedli, in kar je glavno, najti cesto, ki pelje k ozdravljenju. Gospod Layton je Anglež, gospod Rist Francoz, oba sta priznana gospodarska delavca in strokovnjaka. Ali bo to zadostovalo k pravičnim sklepom o razmerah, ki se osobitno v srednji Evropi stalno menjavajo? Celo avstrijski činitelji niso enotnega nazora, čeprav poznajo dobro svojo državo in so na njenem razvoju delovali od začetka. Tem težja bo presoja Angležu in Francozu. Avstrija je pač prosila za izvedence, Društvo narodov pa, ki je o položaju pri nas po poročilih generalnega komisarja dr. Zimmermanna dobro poučeno, je prošnji ugodilo. Vlada je čutila, da ni zmožna ozdraviti našega gospodarstva zato je prosila za izvedence. Na ta način se hoče izmotati iz položaja in dobiti pomoč.

S te strani moramo presoati smisel proučavanja. Ko se je zadnji čas toliko pisalo o spojitvi z Nemčijo in vprašanjem carin posameznih sosednih držav, bodo morali izvedenci ugotoviti, v koliki meri so tozadevne avstrijske pritožbe upravičene in v katerem obsegu se ima nuditi pomoč. Vsekakor bo rezultat odvisen tudi od sosednih držav, ki niso bile pozvane v komisijo, akoprav poznajo gospodarski položaj Avstrije najbolje, in ki bodo s poročilom soglašale ali tudi ne. Ravno vsled tega poročilo mogoče ne bo imelo praktičnega smisla.

Študij strokovnjakov bo tedaj pokazal, kateri imajo prav: ali tisti ki pravijo, da je Avstrija kot taka življenja zmožna, ali oni, ki vidijo rešitev samo v priključitvi Nemčiji.

POLITIČNI PREGLED

Trideseto poročilo dr. Zimmermanna. Dne 13. junija objavlja dr. Zimmermann 30. poročilo na Društvo narodov o finančnem in gospodarskem stanju naše države v času od dne 15. maja do 15. junija. Poročilo obsega natančno vsebino vseh od vlade vloženih postav glede ureditve državne in deželne uprave. V finančni zadevi poroča generalni komisar, da je naša država prejela iz posojila Društva narodov meseca maja predujem v znesku 31 milijonov šilingov. Od tega zneska je 13 milijonov namenjeno za produktivno investiranje. 5 milijonov so prejele zvezne železnice kot posojilo do konca leta. Kratko posojilo — 30 milijonov — pa je dobil poštni hranilnični urad. Posojilni ostanek z vsemi dovoljenimi predujmi brez švicarskega državnega kredita znaša 31. maja okroglo $42\frac{3}{4}$ milijonov dolarjev. Poročilo ugotavlja, da v proračun 1925 vpostavljene investicije v skupnem znesku 78 milijonov šilingov približno 74 odstotkov, to je 57,6 milijonov šilingov, od-

govarjajo popolnoma ženevskemu sporazumu in se morejo kriti iz posojila Društva narodov. Poročilo ugodno poroča o vrednostnih in gospodarskih razmerah in o ugodnem stanju Narodne banke, zboljšanju trgovinske bilance in zmanjšanju števila brezposelnih.

Avstrija. Govori se, da se bodo vizumi za potovanja v Nemčijo vendar odpravili. Ker potuje v in iz Avstrije veliko Nemcev, se vlada prej ni mogla odreči lepih dohodkov. Avstrija tega denarja menda ne potrebuje več. Odpravo viz želi tudi Italija, kar bo po poročilih tudi dosegla. Na eni strani odpade precejšen dohodek, na drugi strani pa bo prišlo v državo več tujcev, ki prinašajo s seboj tuje valute. — Zvezni računski zaključek za maj izkazuje nasproti proračunu 2,89 milijonov šilingov prebitka mesto 3,45 milijonov primanjkljaja. Z investicijami znaša primanjkljaj pol milijona šilingov mesto 12,19 milijona. Generalni komisar presoja položaj dosti ugodno.

Jugoslavija. Sporazum med radikali in radičevci dosežen in podpisan. Radikalni klub je odobril zapisnik in tudi Radičev klub. Na klubovi seji je Pavle Radič zahteval zaupnico kluba, da razčisti položaj. Ker o pogajanjih ni hotel dati nikakih pojasnil, se je vnela burna razprava, k je dovedla do razdora v stranki. Za zaupnico niso glasovali zajedničarji, ki so šli doslej z radičevci, in nekateri radičevci, ki bodo najbrž ustanovili svoj klub. V radikalnem klubu je samo eden glasoval proti sporazumu. Pri razpravi o interpelaciji g. Smodeja o priključitvi Avstrije Nemčiji je podal Radič izjavo, da ima zaupanje v sedanjo vladu. To je bilo prvič, da so radičevci šli z vladu. Pavle Radič je poslal opozicijskemu bloku izčrpno poročilo in obenem odjavil izstop radičevcev iz bloka narodnega sporazuma. Radičevci so sprejeli vse, kar se je od njih zahtevalo, samo da osvobode Štefana Radiča in ostale zaprte voditelje. To so tudi dosegli. Kralj je podpisal ukaz, da se morajo izpustiti vsi iz zaporov in da se ima proces proti Štefanu Radiču ustaviti. Pašič je podal ostavko vlade in dobil poverilo za sestavo nove iz radikalov in radičevcev. Nova vlada, v kateri so ostali vsi radikalni ministri in prišli na mesto samostojnih demokratov štiri Hrvati, je v soboto prisegla. Radičevci so dobili manj važna ministerstva, kakor ministrstvo za agrarno reformo, pošto in brzojav, trgovino in industrijo, šume in rude. Po številu njih poslancev bi jim pripadalo kaj več.

Vsebinska sporazuma. Po zatirjevanju političnih krogov temelji besedilo sporazuma med radikali in HSS na vidovdanski ustavi in na obstoječih zakonih. Vlada mora izvesti volitve v oblastne skupščine. Uradnike na Hrvaškem in v Sloveniji bo premestila nova vlada, ki bo rešila tudi vprašanje uradnikov v ostalih pokrajinah države, kakor tudi vsa ostala vprašanja. Na ta način se bo izvršilo tudi nameščenje velikih županov na Hrvaškem.

Pred novimi nemiri v Albaniji. Vlada Ahmed beg Zoga se v Albaniji ni utrdila. Zlasti med katoliškimi plemeni vre in v nekaterih delih države so že izbruhnili upori, katerih vladne čete še niso zadušile. Uporniško gibanje podpira Italija z orožjem in denarjem. Značilno za italijansko politiko v Albaniji je spomenica, katero so sestavili poglavarji nezadovoljnih plemen, ter jo nameravajo poslati Zvezi narodov. V spomenici zahtevajo, da imenuje Zveza narodov v Albaniji kakega tujega princa za vladarja ter mu prideli več strokovnjakov iz inozemstva kot ministre. Enako naj zasede Albanijo vojaštvo kake inozemske velesile, ki naj vzpostavi v državi mir in red. Jasno je, da je ta spomenica italijansko delo, ker Italija računa, da bo njej poverjen mandat za pomirjenje Albanije.

Baltiške države proti Rusiji. Rusko časopisje je zelo vznemirjeno vsled vedno sovražnejšega držanja baltičkih držav. Opozarja na nevarnost sporazuma med Poljsko in zvezo baltičkih držav, ker s tem je dobila Rusija na zapadu nevarnega sovražnika, ki ji bo zadal še mnogo skrbi. Ob rusko-poljski meji se bodo vršile v avgustu velike vojaške vaje, katerih se udeležijo poleg poljske armade tudi oddelki Litovske, Letške in Estonske in njihovi vojaški strokovnjaki.

Maroko. Rifovci so začeli z ofenzivo na 300 km dogi črti in jo na več krajih predrli. Glavni napadi so naperjeni na Fez. Francozi se prve postojanke zapustili. Francoski maršal je prosil za pomoč, francoska vlada pa pozivlja mladino, naj se prostovoljno javi za obrambo Maroka. Ako uspeh poziva izostane, se izvede delna mobilizacija. Rifovci so zavzeli železniško križišče Taza in pretrgali Francozom zvezo. V Tazi je velikanski kolodvor z mnogimi skladišči in delavnicami. Na tem mestu so zaplenili velike množine topov in pušk. V mestu se nahaja glavna zaloga orožja za vojno v Maroku. Če se Francozom ne posreči dobiti mesto nazaj, bodo morali preiti k splošnemu umiku. En francoski bataljon so Rifovci do zadnjega moža uničili. Vlada pošilja ojačenja. Cela francoska armada je na potu v Maroko. Polagoma pa začenjajo posegati vmes tudi druge države. Amerika pošlje 12 zrakoplovov in Angleška je na prošnjo Francoske ojačila policijo v Tangerju.

Komunistični puč v državi Čile. „Corriere della Sera“ poroča, da je vojaštvo zadušilo s krvjo komunistični puč čilskih delavcev. Mnogo delavcev je mrtvih. Komunisti so namreč zasedli nitrarna polja in proglasili sovjete. Ponoči je udrlo vojaštvo, obkrožilo ravnateljsko poslopje in prisililo voditelje k predaji vsega orožja, municije, konj in prevoznih sredstev. Vodja komunističnega gibanja je bil ubit. Vlada je proglasila preki sod, ustavila komunistične liste in prepovedala vsako komunistično propagando.

DOMAČE NOVICE

Konstatiramo. Deželni glavar je po zaključku zasedanja deželnega zbora dne 10. t. m. povabil za večer istega dne na pivo v svoje novo urejene sprejemne prostore v dvorec vse poslance in novinarje. Listi so pozneje pisali, da so se tega pivskega večera udeležili poslanci vseh strank. Na željo naših poslancev ugotavljamo, da se poslanci Koroške slovenske stranke večera niso udeležili.

„Arbeiterwille“ z dne 16. t. m. namigava, kot da bi g. poslanec Poljanec glede nastavljenja učiteljstva glasoval z vsenemci. To ni res. Imel je slučajno med debato nujno opraviti pri telefonu; ko pa se je vršilo glasovanje, je bil že v zbornici in glasoval za to, da imenuje učiteljstvo deželna vlada, ne pa deželni šolski svet, ki je bil dozdej domena vsenemške stranke. Toliko v pojasnilo, da ne bode kakega nesporazuma.

Primicija na Dravi. Obilo veselja je že doživela dravska župnija, a največja radost ji je napočila, ko je nedeljsko jutranje solnce napovedalo 12. julij, dan primicije preč. g. Katniga. Že v četrtek je bil prijazno pozdravljen. Ob njegovem prihodu so pokali topiči, zvonili zvonovi, peli domači pevci in izrekale so pozdravnice. V soboto zvečer so navdušeni tamburaši priredili krasno podoknico, katere so se udeležili skoroda vsi farani. V nedeljo je lepo vreme privabilo veliko ljudi na primicijantov dom. V častnem spremstvu požarne brambe, mladih družic in množice ljudi je korakal novomašnik od doma pred oltar. Čg. župnik Ožgan je imel slavnostni govor, med novo mašo pa so peli domači pevci. Popoldne je sledila cerkveni slovesnosti priprosta pojedina na Resmanovem vrtu v Šodri, kjer je g. pridigar častital primicijantovim staršem, da se jim je posrečilo kar izpodletti tolikim staršem, vzgojiti svojega sina za duhovnika. Prijetno so se menjavale pesmi domačih pevcev in deklamacije, da je dan izredne slovesnosti dokaj hitro minul. Po večernem zvonjenju so se razšli gostje s ponosom v očeh, da so smeli prisostvovati novomašnemu slavlju in s tiho željo ter trdnim sklepom v duši: Skrbeli bomo, da doživimo prav obilno novih maš na naši ljubi zemlji.

Mohličje. Na predvečer sv. Cirila in Metoda je zažarel nad Mohličami lep kres. Žar istega je Trudna tako razburil, da je priletel h kresu in vprašal, če dotičnim ni znano, kaj je jutri. Pravil je, da je hodil žandar pri njemu, in zahteval, da se kres pogasi, da on ne bo imel sitnosti. Ker se to ni storilo, je kres sam

pogasil in razmetal. Ko je govoril, da je hodil pri njemu malo prej žandar, je mogoče, da je storil to po naročilu žandarja. Že nedolžen kres jim gre na živce.

Žitara vas. V nedeljo popoldne dne 5. julija je na cesti pod Reberco povozil z motorjem trgovec Bauer iz Velikovca 60 let starega moža, Tomaža Tacol, hlapca pri Miklavcu, ki je še isto noč vsled dobljenih poškodb umrl. Zadeva je bila takoj javljena na pristojna mesta, a kljub temu se je mrlič še le na odločno intervencijo vlč. g. župnika Weissa v četrtek opoldne pokopal. Ljudje so šepetali med seboj, koliko poloma bi bilo, ako bi zakrivil kak priprost človek, ali pa še celo Slovenec, da bi v taki vročini kdo ostal štiri dni nepokopan, in sklepali, da ne smrdi samo v mrtvašnici, ampak tudi nekje pri naši oblasti.

Borovlje. Josef Just, vodja nacionalnih socialistov, sin slovenske matere, je svojo odborniško mesto pri občini odložil. Vzrok so menda prenapeti živci, ker se sklicuje na zdravniško spričevalo. Na njegovo mesto je prišel učitelj pušk. strok. šole Rabič. — Pri občinski seji, dne 26. junija je bil sprejet proračun za leto 1925. Občinske doklade znašajo 200%. — Povišala se je tudi cena za vodovod in sicer na leto S 1,50 od sobe in ne kot do zdaj od pipe.

Škofiče. (Novi zvon.) Nedelja dne 5. julija je bila za nas vesel praznik, ki bo nam ostal še dolgo v spominu. Dobili smo nov zvon. Slovensno je bil blagoslovljen. Dekleta so cerkev lepo okinčale, cerkveni pevci so izbrano zapeli. Primerne deklamacije so splošno ugajale. Srčna hvala vsem, ki so z darovi pripomogli, da smo nabavili nov zvon, ki naj poje Bogu čast, faranom pa naj oznanja mir in slovo.

Dolina pri Pokrčah. (Novi zvon.) Dne 5. julija se je slovesno blagoslovil pri naši romarski cerkvi 1400 kg težak zvon. Darovi so se pobirali po sosednih farah, zato je odbor za nabavo novega zvona, soglasno sklenil, da bo se pelo pri blagoslavljanju slovensko in nemško. Zato pa je zvedel nepotrební „heimatšue“, kateremu se je zdelo prenevarno, da bi pel nemške pesmi slovenski cerkveni zbor. Takoj se je zbralo precejšnje število različnih renegatov in se začeli vaditi nemške cerkvene pesmi za slovesnost, kljub temu, da je njih petje predsednik odbora za nabavo zvona odklonil. Pri prvih mašah so se pele slovenske pesmi, pri obhodu pa heimatšuarji nemško. Po blagoslavljanju zvona pa dve slovenski in dve nemški pesmi. To bi še bilo vse v redu. A nestrpnim in hujskajočim renegatom pa le ni šlo, da bi s petjem povzdignili slovesnost cerkvenega obreda, ampak le za izzivanje in to so tudi s svojim nastopom pokazali. Ko je bila še zadnja sv. maša, so pri novem zvonu zarjuli prav izzivalno: Vom Tal bis... Vsi navzoči Nemci in Slovenci so se zgražali nad to pesmijo, ki pri romarski cerkvi in cerkvenemu opravilu prav nič nima opraviti, ampak spada tja, kjer so heimatšuarji najrajši, namreč — v gostilno. — Pripoznati moramo, da so se pele slovenske pesmi pod vodstvom ge. Kulterer in gospoda Ledervaša zelo ubrano, eksaktno in lepo. — Z našim nastopom smo dokazali, da je naša romarska cerkev še slovenska. Tudi na zvonu je dvojezičen napis, da bodo tudi naši potomci še vedeli, da smo živeli Slovenci enkrat na Koroškem.

Večna vas. (Poroka.) V ponedeljek dne 6. julija t. l. poročil naš zvesti in priljubljeni tovariš Matko Smrečnik, mlado in ljubko Jamrovo Rozinko v Mali vasi. Syatovanje se je vršilo pri Šoštarju v Globasnici po starem in lepem slovenskem običaju. Novo poročenemu paru želimo v novem stanu obilo sreče!

DRUŠTVENI VESTNIK

Bilčovs. (Mladinski dan.) Splošen pojav današnjega časa je, da katoliško gibanje vedno bolj sega v vsakdanje življenje in navdušuje vernike k praktičnemu udejstvovanju. Po vseh krajih se zbirajo ljudje v svojih stanovskih organizacijah, ki temeljijo na globoki krščanski nodlagi. Tako se je tudi naše izobraževalno društvo „Bilka“, ki združuje svoje člane v žen-

skem, fantovskem, pevskem in dramatičnem odseku, letos na posebno slovesen način postavilo na versko stališče. Izbralo si je svoja posebna patrona, sv. Cirila in Metoda, in 5. julija prvokrat obhajalo svoj društveni praznik. — Ženski odsek je skrbel, da se je cerkev okusno ovenčala; v cerkvi je bil videti v lepem transparentu napis iz rož: „Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas!“ Po prvi sv. maši, ki se je ravila za vse umrle člane društva, so pristopili člani k skupnemu sv. obhajilu. — Obhajil je bilo nad 100. — Pri drugi božji službi so č.g. Poljanec spregovoril res spodbudne besede naši mladini; priporočili so jo presv. Jezusovemu Srcu. Letos obhajamo ravno 250letnico, odkar se je prikazal Jezus blaženi Marjeti in ji naročil širiti češčenje njegovega Srca. — Samo globoko verna mladina bo mogla kljubovati vsem nevarnostim, ki ji v toliki meri pretijo od vseh strani. Globoko verna mladina bo v veselje in tolažbo staršem, po njej se bo omilila podivjanost, ki vsled vojne v tako strašnih oblikah vzdiguje svojo glavo. Le na verski podlagi se more in mora rešiti mladinsko vprašanje, ki dela skrbi duhovni in nosvetni oblasti. Popoldne po blagoslovu se je zbralo mnogo ljudstva pri novo postavljenem društvenem odru na Pomočevem vrtiču. Krasno vreme je privabilo goste iz Kaple, Št. Janža, Sveč, Kotmare vasi, Hodiš, Št. Ilja in drugod. Po pozdravnih besedah društvenega predsednika so spregovorili č. g. Starc prelepe besede, kako naj preživi mladina svojo mladost, da ji bo spomin na svoja mlada leta sladak in prijeten. — G. poslanec Poljanec so polagali na srce mladim gospodarjem umno gospodarstvo, štedljivost, treznost; posebno tudi umevanje za združništvo, predvsem posojilnice. V imenu izobraževalnega društva Št. Janž je pozdravil naše društvo g. Tine Blüml. Nato se je uprizorila igra „Pogodba“, ki je izvalila mnogo smeha. Igralci so primeroma dobro nastopili, ako pomislimo, da so začetniki, in da je vsak začetek težaven. Kapljica prebije kamen, vstrajnost in pridnost pa bo tudi na odru uglasila ostru pota. Konečno se je vršila tombola, ki je marsikateremu nasula sreče, mimo katerih pa šla praznih rok. — A naj tudi tem ne bi bilo žal, pri zavesti, da je s svojim prispevkom pomagal dobri stvari. Lepo svoto je podarilo društvo za cerkvene potrebščine. Iskrena hvala tudi Robinčevi družini za darovano ovco, ki je na licitaciji tako izdatno podprla naše zvonove. — Hvala vsem, posebno gg. govornikom, ki so pripomogli, da se je mladinski dan tako lepo izvršil!

ČEBELARSKI VESTNIK

Govor čebel.

Kdor količkaj opazuje živali v prirodi, kmalu spozna, da se znajo med seboj sporazumevati. S posebnimi glasovi izražajo veselje, žalost, bojazen. Kdo še ni slišal v brlizu divjega kozla, ki naznanja z njim nevarnost? Z drugačnim glasom opozarja petelin svoje kokoške, ako zapazi kaj nenavadnega, nego tedaj, ko se bliža skobec ali kragulj. Poslušaj kosa, kako se čudi preteči nevarnosti! In tako bi našli lahko mnogo zanimivosti iz živalskega življenja.

Da razodevajo tudi čebele gotove čutne občutke kakor: strah pred nevarnostjo, žalost, veselje, jezo s posebnimi glasovi, je že davno znano. Pravimo tudi, da čebele brenčé, tulijo, matica poje itd. Vse te glasove, ki se imenujejo v čebelarstvu „čebelni govor“, tvorijo čebele deloma z mahanjem kril, deloma s tresenjem kože dihalnih organov.

Vsak umen, napreden in praktičen čebelar mora poznati pomen različnih glasov pri čebelah prav dobro, ako hoče čebelariti z uspehom. Nekateri glasovi se ne dajo označiti. Praktični čebelar pa jih vendar natančno razločuje in ve takoj, kaj pomenijo. Ker so zanimivi tudi za nečebelarje, hočem nekatere navesti.

Čebela, ki sikajoč obletuje glavo, hoče pričiti in kliče na pomoč tovarišice. Nasprotno pa ne stori ničesar žalega čebela, ki sede mirno brenčé na človeka, makari na nos. Hoče le odpočiti. Marsikdo je že morda slišal veseli glas roječih čebel. Kako različen od tega pa je glas čebele, ki se je zapirala v lase! To vedo najbolje ženske. Isto sikanje slišimo, ko udero v

panj tuje čebele in ga hočejo izropati. Ko sliši, čebelar tak glas v panju, ve tudi, da so obdale čebele matico s klopčičem, ker se boje zanj, medtem ko se matica oglašja z različnim pi, pi, piiiii! Prav tako slišimo ob času rojenja peti mlade matice s „tū, tū, tū“, druge zopet s „kva, kva, kva“. Ako pritismo uho na panj in nanj narahlo potrkamo, začuje čebele zopet z drugačnim glasom. Iz njega sklepa čebelar na moč družine, imajo li matico ali ne, so site ali lačne. Kadar krmimo čebele zasilno in potisnemo v panj pod ljudstvo mlačen med, takoj slišimo kratek ci, ci, ci. Kmalu nato obda pitalnik nesteto čebel. Privabil jih je klic in vonj. Zdi se mi, da sem slišal v panju isti glas, ko so našle čebele zunaj kak poseben meden zaklad. Naj navedem dejstvo!

Ko odstranim jeseni panjem medišče, so nekateri satniki ob ugodni ajdovi paši precej medeni. Ta med iztrčim. Ker pa ostane po satnikih še dokaj medu, jih je treba posušiti. Jaz pustim, da polijejo čebele med zunaj panja, ker daleč naokoli ni nobenega ulnjaka in se ni bati ropanja. Satnike razstavim po vrtu 30 do 40 korakov proč od čebelnjaka proti večeru. Da privabim čebele, nastavim pred panj meden satnik. Ko sede nanj par čebel, ga nesem k ostalim. V 10 do 15 minutah oblega satnike na tisoče čebel. Kdo je neki povedal tem čebelarom za med? Opazoval sem to! Najprej se je razburil oni panj, ki sem od njega prenesel prej par čebel. Te čebelice so vrnivši se domov opozorile z znanim glasom ostale tovarišice. Ako so v panju tudi plesale, nisem videl. Ko je začel ta panj šumeti in živahno izletavati in so slišale tipičen glas čebele ostalih panjev, so začele živahno leteti tudi te čebele v smeri proti razpostavljenim satnikom. Do teh jih pa ni vodil le hrup čebel, ampak tudi izvrstno razvit voh, ki ga imajo. Prepričan sem, da bi bilo brez njega čebelno življenje nemogoče. Omenim naj še, da spuščajo čebelice iz sebe močan poseben duh, ki so po njem spoznajo med seboj čebele istega panja. Z gotovostjo se trdi, da spuščajo ta duh tudi med letanjem in s tem označijo smer, kjer je medena bera.

Tako spada proučevanje čebelnega govora med najinteresantnejša poglavja čebelnega življenja in prinaša obenem čebelarju tudi veliko korist. Poudarjam, da so se pečali s tem proučevanjem znameniti čebelarji in o njem že mnogo pisali. Moravski kanonik Ivan Stahala je že leta 1874. prav spretno ugotovil okrog 20 glasov, ki jih je doznal z opazovanjem in prisluškovanjem čebel. O raznih takih znamenjih čitamo tudi v knjigi našega znamenitega čebelarja Antona Janše, ki je bi prvi državni čebelarški učitelj že za časa Marie Terezije. Od tlej je že nad 150 let.

Šmihel nad Pliberkom. V nedeljo, dne 26. julija, ob 3. uri pop. je pri Bicelnu v Rutah čebelarški shod. Vabljeni so vsi čebelarji in prijatelji čebelic.

GOSPODARSKI VESTNIK

Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice. Te dni je izšla v slovenskem, srbohrvaškem, nemškem, italijanskem in mažarskem jeziku v žepnem formatu knjižica pod naslovom „Določanje žive teže pri govedu — brez tehtnice“, katere avtorja sta gg. Makuc in dipl. agr. A. Jamnik, katerih slednji je poznani kmetijski pisatelj, je izdal že več pripravnih in koristnih strokovnih knjig. Knjiga je potrebna vsakemu živinorejcu, ekonomu, prekipcu, mesarju, eksporterju itd. Potreba tehtnice spričo te knjige odpade, pa tudi nobenega računanja ni. Žival je zmeriti po dolžini in na obseg in iz teh dveh merjenj dobljeni števili že sami pokažeta težo. Značilno je, kako si zlasti po sejmih mnogi pomagajo na ta način, da merijo živino z vrvice, nekaj časa „tuhtajo“ in potem uganejo, da bi žival „utegnila“ tehtati toliko in toliko. Omenjena knjižica je sestavljena na podobnem principu merjenja le, da njenemu lastniku ni treba več „ugibati“, nego ima eksaktne številke, ki mu povedo vse. Koliko so včasih nepošteni nakupovalci prevarali ljudi, ko so kupovali kar „na čez“, kajti tehtnic ni povsod in se jih vedno ni mogoče posluževati. Danes pa so vse prevare nemogoče, ker vsak, še tako priprost človek, ki

pozna številke, lahko sam dožene živo težo svoje živali in na podlagi tega ve, koliko naj zanj zahteva, ako jo prodaja. Takega pripomočka do sedaj še nismo imeli in gre izdajatelju zasluga, da nam ga je omogočil po neverjetno nizki ceni. Knjigo se dobi pri g. dipl. agr. A. Jamniku, lastniku Agrarnega biroa v Ljubljani po 10 Din. (v inozemstvu 11 Din.) s poštnino vred. Oni, ki naročijo po pošti, morajo denar vpslati vnaprej.

Cene zlatih in srebrnih novcev. Od 13. julija naprej veljajo sledeče cene: 10kronski zlat 13,90 Š, dvajsetkronski zlat 27,80 Š, 100 kronski zlat 139 Š, srebrna krona 61 g, goldinar 1,65 Š, 2 kronski novce 1,22 Š, petkronski 3,20 Š, dvogoldinarski 3,30 Š. Srebrni in zlati denar kupuje Narodna banka v Celovcu po navedenih cenah brez odbitka. Ker je naš šiling ustaljen, nima več dosti smisla, skrivati srebrni in zlati denar doma, kjer ne prinaša nobenih obresti.

Sejem v Mariboru je doživel 14. julija najvišje število pripeljane živine. Bilo je 920 komadov, in sicer 25 konj, 6 bikov, 337 volov, 258 krav in 24 telet. Povprečne cene so bile: debeli voli kg žive teže 8,50—9,50 Din., poldebili 7,25—8,25, plemenski 6,50—6, biki za klanje 6,50—7, klavne krave debele 6—7,50, plemenske 5—6, krave za klobasarje 2,50—4,50, molzne in breje krave 5—7, mlada živina 6,50—9, teleta 10—12; mesne cene: govedina 12—20, teletina I. 20—22,50, teletina II 15—17,50, svinjina 15—30. Prodanih je bilo 359 komadov. Za izvoz je bilo prodanih 44 v Trst, ostalo na Dunaj.

Velikovski trg, 15. julija. Voli 10,10—13,50, krave 0,90—1,10, svinje 2,30—2,40, ovce 0,70—0,90 šilingov kg žive teže. Konji 600—120 šilingov komad. Živine in kupcev je bilo malo, prodajalo se je slabo.

Celovski trg. (Cene v kilogramih in šilingih.) Zelje 0,60—0,70, glavna solata 0,40—0,60, endivija 0,50—0,60, zelen grah 0,80, zelen fižol 0,60, čebula 0,70, špinata 0,40—0,50, letošnji krompir 0,30, črešnje 0,80—1,40, jagode (liter) 1,00—1,20, borovnice (l) 0,50, malinje (l) 0,60—0,80, ribez 1,20—1,60. Liter mleka 0,42—0,48, sladke smetane 2,80—3,60, kisle smetane 2,40—2,80, kg čajnega masla 6,20—6,80, masla za kuho 5,60—6,20, skute 1,40—1,80, žive kokoši 2,50, mrtve kokoši 3,00—3,50, race 3,50, gosi 3,50, strdi 3,60. Jajce komad 16—18 grošov. Živina: plemenske krave 1,20—1,45, krave za klanje 0,90—1,10, plemenski prašiči 1,60—2,10 šilingov za kg žive teže.

Borza, Dunaj, 20. VI. 1925. Dolar 7,05, nemška marka 1,68, funt šterl. 34,42, franc. frank 0,33, švic. frank 1,37, lira 0,26, dinar 0,1241, češka krona 0,21.

Curih, 20. VI. 1925. Dunaj 72,55, Belgrad 9,05, Rim 19, Praga 15,25.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. V bližini Napolja je zletela tvornica raket v zrak. Štiri osebe so mrtve, 3 ranjene in škoda je zelo velika. — Pri Mittenwaldu v Nemčiji se je zaletel jelen v teku v avtomobil in ga prevrnil: 1 mrtve, 3 ranjeni. — Podpiranih brezposelnih smo imeli na Koroškem 11. julija 1331; število se je zvišalo za 53 oseb. — Na Angleškem stavka 20.000 premogovnih delavcev vsled trdega postopanja inženirjev. — Vzhodni del Združenih držav je zopet zajel val vročine, ki je trajala dva dneva. Čez 60 oseb je pomrlo od solnčarice, 26 pa utonilo pri kopanju. — Francoski proračun izkazuje 13 milijonov frankov prebitka. — Nove koleke dobimo, ki se bodo glasili na groše in šilinge, ko se porabijo sedaj veljavni. — Mesto Velikovec si je nabavilo rešilni avto za hitro pomoč pri nesrečah in prevoz v celovsko bolnico.

Znani morilec Angerstein osemkrat obsojen na smrt. V Limburgu se je končal proces proti morilcu Angersteinu, ki je bil radi umora v osmih slučajih obsojen osemkrat na smrt in na dosmrtno izgubo državljskih pravic. Angerstein, ki je sodbo sprejel mirno, je odklonil priziv, vsled česar je postala pravomočna.

Huda vročina v Rusiji. Ruski listi poročajo o strašni vročini, ki že nekaj dni vlada v celi evropski Rusiji. Dnevna toplota povprečno presega 40 stopinj Celzija v senci. V Petrogradu je vročina najhujša in je zahtevala že mnogo človeških žrtev, katere je zadela vročinska kap. Meteorološki zapiski kažejo, da tako hude vročine v Rusiji že ni bilo od leta 1810.

Nemško šolstvo v Jugoslaviji. Po najnovejši statistiki je stanje nemškega šolstva v Jugoslaviji sledeče: v Sloveniji obstoji 17 nemških ljudskih šol z 41 razredi in dve srednji šoli. V Vojvodini je 200 nemških šol z 599 razredi, 404 učitelji, 97 učiteljicami ter 64 otroških vrtcev z 62 učiteljicami. Poleg tega je še v Vojvodini 11 meščanskih šol s 44 učitelji in 1200 učenci. Vse te šole vzdržuje država. Na Hrvaškem in v Slavoniji je 24 nemških šol z 79 učitelji in 4700 učenci.

Nemško ljudsko štetje. V Nemčiji se je v zadnjem mesecu izvršilo ljudsko štetje. Po sestavi državnega statičnega urada v Berlinu znaša s 16. junijem 1925 prebivalstvo Nemčije brez Saarške kotline 62 in pol milijonov. Če prištejemo še saarško ozemlje, kjer se zaenkrat ni moglo vršiti štetje, z njenimi 750.000, bi znašalo celotno prebivalstvo Nemčije 63 in četrt milijona. To je približno enako število kot ga je imela Nemčija predvojne obsega leta 1908. Ob izbruhu svetovne vojne je štela že 68 milijonov prebivalcev. Država v sedanjih mejah izkazuje po svojem sedanjem štetju z dne 15. junija napram štetju z leta 1919 prirastek prebivalstva za 3,33 milijone (5,6%). V letih 1910—1919 izkazuje vsled vojnih izgub le prirastek 1,4 milijona, to je 2,4%. Pregled izkazuje te-le številke: Leta 1925 prebivalcev 62.468.762 (moških 30.168.033, ženskih 32 mil. 500.205); 1919 prebivalcev 59.178.185 (moških 28.171.980, ženskih 31.006.205).

Mesto bez dima. Na letni konvenciji kemičarjev premogarske industrije, ki se je vršila nedavno v Chicagi, je naznanil kemik Cooper iz Georgetowna v Puebli, da so učenjaki na Carnegie zavodu iznašli sredstvo, ki omogoča odpravo dima, ki sedaj nadleguje velika mesta. Kemičnim rotom se da dim ne samo preprečiti, temveč tudi izkoristiti, in sicer jako dobičkanosno. Dim od premoga, ki uhaja skozi tovarniške dimnike, vsebuje snovi, ki se lahko uporabijo tako, da se zniža s tem uporaba premoga na polovico. Dim se polovi v tozadevne naprave, kjer se kemičnim potom spremeni v trdo tvarino. Vsi dosedajni poizkusi na imenovanem zavodu so se obnesli prav dobro, treba jih je samo še v gotovem oziru izboljšati.

Kmetje kot okrajni glavarji. Beloruska sovjetska vlada je sklenila zasesti do 200 višjih uradnih mest s kmeti „naravnost od pluga“. 60 izmed njih pridejo v osrednje urade (ministrstva) prestolice Beloruske Republike Minska, 140 pa bodo okrajni glavarji, nadzorniki in službeni uradni delokrog teh kmetov bo predvsem parceliranje, razlastitev in druga agrarna vprašanja.

Ženska volilna pravica v raznih evropskih državah. Prve so dobile volilno pravico skandinavske žene. V švedskem parlamentu je danes pet žen. Ravno sedaj se bojujejo za enake plače ženskih in moških delavcev vseh strok. — Na Norveškem je kandidiralo pri zadnjih volitvah 35 žen. Seveda so imele na kandidatnih listah različna mesta in tako nekatere malo upanja da bi bile izvoljene. — Ženske poslanke na Danskem se trudijo odpraviti vse krivice, ki se po zakonu gode ženskam. Odsek juristov in žena pridno dela v to svrhu in beleži že več uspehov. — Finska ima deset poslank. Dve ženi sta sekretarki v ministrstvih. — Španska in Belgija ima občinske svetovalke. Neka občina ima že celo županjo. — Avstriji se bojujejo žene predvsem za to, da se pred zakonom preišče ravnotako moške, kakor ženske. — Nemčija ima od 433 poslancev 30 žensk. Zelo aktivno so nastopile v vprašanju odprave smrtnih kazni in glede zaščite nezakonitih otrok. — V Italiji se bore žene še vedno za vo-

lilno pravico, dosegle na niso ničesar. — Žene balkanskih držav, Grške in Romunije tudi nimajo uspeha. Trudijo se pa v zvezi s čehoslovaškimi in polskimi ženami, ki imajo že vse državljanske pravice, doseči aktivno in pasivno volilno pravico. — V angleškem parlamentu je pet žena. Lady Ascor, prva poslanica piše v svoji, pred kratkim izdani knjigi, da ima skupno delovanje moža in žene v parlamentu še danes dobre posledice. Žena je strožja kot mož v presojevanju moralnih in intelektualnih zmožnosti kandidata. Reči se mora, da po vsem svetu žena polagoma, toda stalno napreduje in da se vedno bolj približuje enakopravnosti z moškimi.

Kitajski upori. Položaj na Kitajskem se še ni spremenil in v vseh evropskih mestih, kjer so interesirani na obstoju dosedanje tuje nadvlade nad Kitajci, se vedno bolj vznemirjajo ter računajo še z večjim ustajnim razmahom, češ, da so kitajski dijaki in visokošolci sedaj v počitnicah zapustili mesta ter se razkropili po deželi, da kmalu ne bo več pokrajine, kjer se ne bi delala propaganda za ustajo. Ta bojazen v Evropi je pač v zelo čudnem nasprotju z neprestanim zatrdjevanjem angleških in ameriških listov, da povzročajo nemire samo „zbojševizirani“ kitajski delavci. Strah in priznanje, da sedaj popolnoma evropsko šolani kitajski visokošolci širijo revolucionarno gibanje po celi državi, je najboljši dokaz za to, da so najprimitivnejše zahteve kitajskega delavstva samo en del vsega tega, kar zahteva kitajsko ljudstvo sploh. Širijo se vesti, da pripravlja ameriška vlada konferenco vseh v Kini interesiranih sil, ki naj bi se posvetovale glede ukinjenja dosedanjih predpravil raznih tujih oblasti na Kitajskem. Ko so angleškega zunanjega ministra o tem vprašali v zbornici, je odgovoril, da se res pripravlja konferenca velesil glede kitajskih dogodkov, a da se bo na tej konferenci najprej posvetovalo glede odgovora na kitajsko spomenico. Dalje bi šla angleška vlada le tedaj, če bi kitajska vlada enkrat ustavila vsa podjetja proti tujcem.

„**Kitaj — Kitajcem!**“ To je glasilo kitajskih dijakov, glavnih povzročiteljev sedanjih nemirov. Z neverjetnim fanatizmom skušajo kitajski dijaki pridobiti kitajski narod za odrešilen nastop proti tujcem, zlasti proti Japoncem in Angležem. Izgleda pa, da se njih namera ne bo posrečila, ker so se glavni trije kitajski generali, ki imajo vso moč, izrekli proti njim. Mandžurski Čangsolin, krščanski Feungjunang in gospodar Srednjega Kitaja, Vupeifu, se boje revolucionarnega duha dijakov. Ti so sklicali v Pekingu velikansko demonstracijo in vsem tujcem je naročeno od njih konzulov, da ne gredo na dan demonstracije na ulico. Zavezniki nameravajo v namenu, da okrepe stališče pekinške vlade, dovoliti povišanje kitajske carine, da bi imela tako pekinška vlada več sredstev za boj. V Šangaju so se pričeli pred mešanim sodiščem procesi proti dijakom kot povzročiteljem nemirov. Državni pravdnik je trdil, da ima dokaz v rokah, da so nemire povzročili dijaki na pobudo Moskve.

Atentati v Barceloni. O priliki obiska španskega kralja v Barceloni so na več mestih eksplodirale bombe. Od eksplozij ni bil nihče ranjen. Misli se, da so imeli ti atentati samo demonstrativen namen proti kralju. Oblasti so aretirale več ko sto dijakov, ki jih pa bodo po kraljevem odhodu izpustile, ker je njihov zapor samo preventivne narave.

Za tiskovni sklad so darovali:

Jakob Mohar, Nagelče, 1 Š; Tomaž Ogris, Žerjav, 1 Š; neimenovan Slovenec iz Celovca 10 Š; Andrej Wutte, Pogrče, 1 Š; neimenovan iz Celovca 10 Š; dobrotnik iz Šmihela 25 Š; Janez Šturm, Vernberg, 2 Š; Hodiše: Ropač T., 1 Š, Kompoš M. 1 Š; Josip Obilčnik, Škofiče, 3 Š; neimenovan Dunajčan 1 Š; Štefan Bayer, župnik v Logi vasi, 4 Š; povodom blagoslavljanja zvona v Škofičah darovalo skupaj 40 oseb, in sicer botri, botre, tete, pevci in drugi 22 Š 80 g. Darovalcem najprisrčnejša hvala.

Tovarniška zaloga usnja

Julijus Blass

Celovec, Novi trg štev. 4

ima v zalogi vse kožne izdelke ter kupuje in prevzema v delo sirove kože.

ZDRAVNIŠKI ZAVOD DR. PEČNIK

na gori Janina v Zagorju (štajerska stran), občina Sečovo, pošta Rogaska Slatina, SHS. Za pljučne bolezni, Prospekti 3 dinarje.
Zdravnik: MDr. PEČNIK, Korošec iz Št. Jakoba v Rožu

106

Malo posestvo se prodaja

Obsega stanovanjsko in gospodarsko poslopje v dobrem stanju, 4 orale polja, 1 oral travnikov in 3 orale gozda.
Več pove g. Matija Praprotnik, Pribla vas, pošta Sinča vas.

107

Nalagajte pri domačem denarnem zavodu, ki je najbolj varen!

Hranilnica in gospodilnica

reg. z. z. n. z.

v Št. Janžu v Rožu

(uraduje v prostorih v Št. Janžu) sprejema hranilne vloge vsako nedeljo od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po

12%

da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 šilingov na leto čistih 12 šilingov obresti. Za nalaganje po pošti so na razpolago po-ložnice poštnohranilničnega urada.

Daje posojila na vknjižbo in na osebno poročstvo.

Denarni promet Stanje hranilnih vlog
leta 1924 leta 1924

čez 430 mil. kron čez 170 mil. kron

Varnost nudijo posojilnična posestva, hiše in zemljišča.

108

Kupujem jajca in perutnino!

Julius Blass, Celovec, Stari trg 4

Izobraževalno društvo „Danica“ v Št. Vidu v Podjuni ponovi igro

Naša kri

v nedeljo, dne 2. avgusta t. l. ob 3. popoldne pri Voglu v Št. Primožu.

110

Vse ljubitelje poštene zabave iskreno vabi ODBOR.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!